

RAPPORTERING

PROJEKTRAPPORT ENLIGT SJÄLVVÄRDERINGSMODELLEN

Datum: 2014-01-31

Projektbenämning

MAC – Motiverande Aktiverande Coachande

Rapportering avser

Delårsrapport utifrån processdag gällande projekt MAC 2013-07-01--2013-12-31

Rapportförfattare

Ingalill Bohm och Lena Andersson, projektledare

SAMMANFATTNING AV PROJEKTRAPPORT FÖR PERIODEN

2 grupper har startat med totalt 22 deltagare varav 13 kvinnor och 9 män i åldersspannet 26-61 år. Av dessa kommer 7 personer från Arbetsförmedlingen, 6 från Socialkontor ekonomi, 6 från gruppen Gemensam Kartläggning Af/Fk och 3 från Försäkringskassan varav 1 person från gruppen unga med aktivitetsersättning.

Deltagarnas behov av offentlig försörjning är i genomsnitt 3,5 år.

Från den grupp som startade i september har 4 personer avbrutit med anledning av försämrat psykiskt mående, varav en aldrig kom till start. 6 personer fortsätter sitt deltagande.

Under perioden har nya lokaler hyrts då hyresavtal hos tidigare hyresvärd ej kunde förlängas.

Då det under perioden har visat på ett behov av extrastöd när deltagarna inte hunnit med eller förstått övningarna har vi bestämt att ha ett Öppet Hus en halvdag i veckan. Hjälp erbjuds då både i grupp och individuellt av handledarna, deltagarna kan också stödja och hjälpa varandra.

Antalet gruppdeltagare under projekttiden kommer inte att bli 132 stycken, det antal som skrevs i projektansökan. Orsaken till det är att det varit dåligt inflöde till vissa gruppstarter samt att en grupp blev inställd av samma anledning.

Halvvägs in i projektet ser vi att det inte alltid är möjligt att starta två grupper per termin, detta då deltagare finns kvar i projektet upp till ett år och som dessutom är i olika faser. Det innebär att vi som handledare både vägleder i grupp och enskilt, har nära kontakt med arbetsgivare och handläggare vid planering, uppföljning och vid anställning. Stödbehovet hos deltagarna har visat sig vara mer omfattande än beräknat. Våra arbetsuppgifter som projektledare upptar också en stor del av vår arbetstid.

Viktigt att alla myndigheter fullt ut prioriterar de deltagare som erhåller arbetslivsinriktad rehabilitering via samordningsförbundets projekt, så att påbörjad planering kan fortgå och slutföras.

Svårigheter som bl. a uppmärksammats när det gäller deltagarnas möjlighet att finna och få arbetsprövningsplatser är bl. a att konkurrensen om de okvalificerade arbetsuppgifterna har blivit större. Till stor del beror det på sysselsättningsfasen där arbetsgivaren erhåller ersättning för varje person som anvisas till platsen.

Kostnaderna för projektet har rymts inom ramen för budgeterade medel. Det ekonomiska utfallet visar att projektets kostnader har uppgått till 1.643.098 kronor, vilket betyder att den planerade budgeten har haft god överensstämmelse med planerade insatser. Projektet har förbrukat 40 % av projektbudgeten som totalt uppgår till 4.119.000 kronor.

Syfte med projektet

Är som tidigare att med nya metoder skapa förutsättning för målgruppen att i ett tidigt skede ta tillvara sin arbetsförmåga och på sikt blir självförsörjande genom arbete.

Öka kunskap och kompetens hos alla samordningsförbundets parter om målgruppens behov och förutsättningar.

Projektet har ett individuellt, samhällsekonomiskt och ett organisatoriskt syfte.

Övergripande mål

Av alla deltagare som genomgår sammanlagt sex månaders arbetsförberedande och motivationshöjande grupp/individuell coaching, fortsätter 50 % med individuellt arbetsinriktade aktiviteter ex. arbetsträning i ytterligare sex månader upp till totalt max tolv månader.

50 % av de som gått vidare i ordinarie program på Arbetsförmedlingen, kommer ut i hel eller deltidsarbete med eller utan anställningsstöd alternativt i studier, senast sex månader efter avslutat deltagande i insatsen.

Processdag 13 december 2013

Närvarande:

Catarina Örtengren, Arbetsförmedlingen, styrgrupp

Monica Fredell, Socialkontor Ekonomi, styrgrupp

Susanne Falk, Kompetenscentrum för hälsa, Landstinget, styrgrupp

Håkan Nordin, Försäkringskassan, styrgrupp

Charin Holmkvist, Socialkontor ekonomi, beredningsgrupp

Lena Andersson, Projektledare

Ingalill Bohm, Projektledare

Anna Ivarsson, Processledare

Frånvarande:

Åsa Kjellberg, Försäkringskassan, beredningsgrupp

För deltagarna – Projektets förutsättningar

Projektet har initierats mot bakgrund av att rapporter, både rikstäckande och lokala, har belyst att en allt större grupp människor befinner sig i ett utanförskap, utanför arbetsmarknaden och som inte omfattas av vare sig arbetslöshetsersättning eller ersättning från sjukersättningen.

På Arbetsförmedlingen kan man konstatera att många personer saknar tillräcklig arbetsförmåga och motivation för att kunna ta del av och tillgodogöra sig de insatser vi i dag har till vårt förfogande på Arbetsförmedlingen. Det saknas motivationshöjande och arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsatser mellan sjukskrivning/arbetslöshet och arbete.

Försäkringskassans uppdrag är bl.a. att minska antalet personer i sjukförsäkringen vilket har fått till följd att fler personer inte är berättigade till sjukpenning eller sjukersättning. Dessa personer hänvisas därmed till Arbetsförmedlingen som saknar resurser och verktyg för att kunna tillhandahålla en framgångsrik arbetslivsinriktad rehabilitering.

Från socialkontor ekonomi kommer även 0-klassade/bidragsberoende personer som tenderar att bli långvarigt beroende av försörjningsstöd via Västerås stad.

Projektet riktar sig till personer från samtliga representerade myndigheter inom samordningsförbundet i åldrarna 18-64 år som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, utifrån psykiatriska och/eller fysiska diagnoser.

Gruppen unga med aktivitetsersättning ska prioriteras.

För att gruppaktiviteter ska kunna bedrivas bör deltagarna inledningsvis klara minst 6-8 timmars närvaro/vecka.

Detta projekt innebär att målgruppen får stöd i att starta upp effektiva förändringsprocesser. Arbetsförmågan ska återfås så pass att de är väl rustade och motiverade för att ta del av övriga arbetsmarknadsinsatser för att på sikt komma ut i arbete eller utbildning.

Under perioden för den här delrapporten har deltagarna i genomsnitt varit äldre och då i åldersspannet 26-61 år. Genomsnittsåldern är 42,1 år.

Personerna har varit i behov av offentlig försörjning i genomsnitt 3,5 år.

Utbildningsnivån är för de två grupper som startat är högre än tidigare. Av deltagarna har 15 stycken gymnasiekompetens och 4 stycken högskolekompetens, en person har grundskola.

Höstens grupper har nästan lika många män och kvinnor som deltagare.

Deltagarnas behov av stöd i den inledande fasen har varit större än tidigare, även hos deltagare som har högskoleutbildning. Arbetslivserfarenheten hos deltagarna är vitt skild, allt ifrån 40 år till ingen erfarenhet alls.

Behovet av arbetslivsinriktad rehabilitering finns utifrån psykiatriska och/eller fysiska diagnoser.

De mest förekommande är utmattningsdiagnoser och depressioner. Övriga är kroniskt trötthetssyndrom, bipolär typ 2, ångest, ADHD, cancer, generella inlärningssvårigheter, epilepsi, fibromyalgi, migrän, reumatism, hjärtinfarkt, ryggbesvär, diskbräck, astma och allergi. De psykiska diagnoserna dominerar.

Det finns hos de flesta en stor rädsla för misslyckande i samband med återgång till arbetslivet.

Deltagarna har varit borta länge eller aldrig varit aktuella på arbetsmarkanden och är yrkesmässigt rådvilla. Deltagare som kommer från Arbetsförmedlingen har ökat, medan inflödet från Försäkringskassan minskat. Antal deltagare från Socialkontor Ekonomi är oförändrat.

Från start klarar personerna av deltagande i gruppverksamhet 6 timmar/vecka, fördelat på två tillfällen. Grupperna består av max 12 personer.

Deltagarna har intellektuell och språklig förmåga att kunna förstå och reflektera innehållet i grupprocessen.

Flertalet av deltagarna har dålig eller ingen självkänsla eller självförtroende och är i behov av ett nära coachande stöd under en lång period, dessutom präglas gruppen av åtgärdströtthet och en stor uppgivenhet.

Behov av trygghet och bekräftelse har visat sig tydligt.

Tidsaspekten är av största vikt och då avseende individuell anpassning gällande tempo, omfattning och deltagarens möjlighet att vid behov kunna delta i projektet upp till ett år.

Deltagarna har identifierats och remitterats av handläggare på respektive myndighet och valts ut av projektets beredningsgrupp bestående av representanter från Försäkringskassan, Socialkontor ekonomi och Arbetsförmedlingen.

Reflektion:

Några av deltagarna har problem med att få vardagen att fungera. För att kunna koncentrera sig och nå ett bra resultat under projektiden behövs det för många ett individuellt stöd, ex. i form av personligt ombud.

För deltagarna – Genomförande och process

Vägen till deltagande i projektet:

- Handläggare från resp. myndighet träffar och informerar presumtiva deltagare, och om deltagaren är intresserad skrivs en intresseanmälan och ett samtycke som skickas direkt till projektet.
- Öppna informationstillfällen i projektets lokaler sker för de personer som är intresserade av ett eventuellt deltagande i projektet. Ingen föransmälan krävs. Efter informationen meddelas respektive handläggare om vilka deltagare som har valt att komma.
- Beredningsgruppen bestående av representanter från Af, Fk och Soc./ekonomi träffas ca två veckor innan planerad gruppstart för att göra det slutliga urvalet utifrån projektets kriterier.
- Deltagarna kallas till ett individuellt introduktionssamtal där målet med samtalet är att individen och projektansvariga är överens om att projektet är det bästa individen kan lägga tid och energi på. Det är viktigt att individen själv har möjlighet att göra ett eget aktivt ställningstagande om deltagande.
- Återkoppling om deltagande eller ej sker till respektive handläggare. De deltagare som startar i projektet har kvar sin handläggare på remitterande myndighet.

Aktivitetsbeskrivning:

- Gruppaktiviteterna sker vid 2 halvdagar/vecka för resp. grupp, 3 timmar/tillfälle. Hemuppgifter förekommer vid behov mellan träffarna.
- Den annars så obligatoriska personliga presentationen av deltagarna i starten har valts att tas bort pg. a deltagarnas nervositet och anspänning vilket får till följd en tryggare och lugnare start.
- Enskilda coachsamtal sker vid behov.
- Enskilda samtal, genomgång och omfattande registrering gällande uppgifter som är nödvändiga för den externa samhällsekonomiska utvärderaren – Payoff, genomförs 2-3 veckor efter gruppstart. Även registrering i SUS sker vid det tillfället.
- Metodiken och materialet som används är utarbetat av Ibility och heter Biologdesignern. Metoden gör det möjligt att genomföra en individuell process i grupp. Syftet är att finna sitt bästa alternativ på arbetsmarknaden utifrån förutsättningar, fungerande erfarenheter och kunskaper. Det är en strukturerad metod där samtalen och grupprocessen stärker varje individs egen drivkraft – empowerment och leder deltagaren framåt mot ett realistiskt mål med sikte på egen försörjning.
- Inriktningen i grupprocessen är under de inledande månaderna teoretisk vägledning som leder fram till deltagarnas egna sammanfattande presentationer inför gruppen. Gruppen och handledarna ger då förslag och idéer på tänkbara yrkesinriktningar utifrån var ens presentation och den person man lärt känna under gruppövningarna. Efter det att alla har presenterat sig och fått idéförslag gör alla sitt eget val gällande yrkesinriktning. Därefter inhämtas information om valda yrkesinriktningar både teoretiskt och via intervjuer på arbetsplatser med syfte att kunna välja ut tre prioriterade yrkesområden.
- Det är nu den praktiska delen i vägledningsprocessen startar med tydligt mål att komma ut i arbetsprövning där deltagarna i möjligaste mån själva tar kontakt med tänkbar arbetsgivare.

- Arbetsprövningen är alltid individuellt anpassad utifrån var och ens behov och förutsättningar med tanke på omfattning i tid och arbetsuppgifter.
- Friskvård, hälsa och kultur ingår i projektet utifrån varje grupps behov och önskemål. Samarbete finns med HälsoCenter och det inleds med en allmän information för gruppen om deras utbud. Deltagarna kan därefter ta egen kontakt för ett enskilt hälsosamtal som kan utmynna i någon av de aktiviteter som erbjuds. HälsoCenter har vid olika tillfällen föreläst för grupperna i mindfulness och stresshantering.
- Besök har bl.a. gjorts på Länsmuséet, Västerås Domkyrka, Sopplunch på länsteatern vilket var mycket uppskattat av deltagarna.

I den vägledande teoretiska fasen byggs självkänsla/självförtroende upp och det skapas en stark grupp-känsla och tillit.

Deltagarna får en markant svacka när det är dags att ta beslut om sitt val av yrkesområde och kontakter med arbetsgivare. För att inte fastna i den tunga fasen har gruppen ett extra stort behov av lösningsinriktad coaching som oftast sker via individuella samtal.

När deltagarna kommer igång med sina kontakter och arbetsprövningar så är glädjen stor och självförtroendet markant förbättrat.

De kontinuerliga gruppträffarna avslutas på ett naturligt sätt då deltagarna påbörjar sina arbetsprövningar och kontakterna med handledarna blir då individuella.

Reflektion: Tidsaspekten är av största vikt och då avseende individuell anpassning gällande tempo, omfattning och deltagarens möjlighet att delta i projektet upp till ett år.

Vi har valt att inte använda ORS (självskattning av upplevd hälsa och livskvalité) som mätinstrument då resultaten inte har stämt med faktiska förhållanden. Möjligheten att använda tilläggsfrågor i SUS undersöks och kommer då att ersätta användandet av ORS.

För deltagarna – Resultat och effekter

Under perioden har 26 remisser inkommit varav 8 stycken från Arbetsförmedlingen, 8 Socialkontor ekonomi, 7 från gruppen gemensam kartläggning Af/Fk och 3 stycken från Försäkringskassan varav 1 från gruppen unga med aktivitetsersättning.

2 grupper har startat med totalt 22 deltagare varav 13 kvinnor och 9 män i åldersspannet 26-61 år. Av dessa kommer 7 personer från Arbetsförmedlingen, 6 från Socialkontor ekonomi, 6 från gruppen gemensam kartläggning Af/Fk och 3 från Försäkringskassan varav 1 person från gruppen unga med aktivitetsersättning.

Deltagarnas behov av offentlig försörjning är i genomsnitt 3,5 år.

Från den grupp som startade i september har 4 personer avbrutit med anledning av försämrat psykiskt mående, varav en aldrig kom till start. 6 personer fortsätter sitt deltagande.

I den grupp som påbörjades i november erbjöds två av de personer som avbröt i september att åter starta i projektet. Båda tackade ja, men den person som tidigare inte kom till start kom inte den här gången på grund av psykiskt dåligt mående.

Reserv togs in och påbörjade redan dag två sitt deltagande. 12 personer deltar.

Av de återstående 4 av de 26 inkomna remisserna tackade alla nej, två stycken valde annan insats, 1 person som remitterades från Socialkontor Ekonomi där sa handläggare från Af nej och slutligen en person tackade nej av medicinska orsaker.

Under perioden har två grupper från hösten 2012 avslutats.

Från första gruppen har 8 av 11 deltagare fullföljt hela året i projektet.

2 har påbörjat utbildning, varav en i universitetsstudier och en i anpassad utbildning för personer med diagnos Autistiskt Spektra.

2 har erhållit anställning, en som butiksbiträde i livsmedelsaffär, en som säljare av anpassade kläder och hjälpmedel för funktionshindrade.

4 är i en aktiv arbetsprövning med stöd av handläggare på Arbetsförmedlingen.

3 avbrott, varav två i nära anslutning till starten och en tre månader efter start. Alla tillhörde målgruppen unga med aktivitetsersättning, och med avbrottsorsak försämrat psykiskt mående.

Från grupp nummer två har 3 personer av 9 fullföljt året.

1 person är i arbetsprövning med planerad anställning under första halvåret 2014.

1 person i arbetsprövning med syfte att vid fastställt arbetsutbud erhålla SIUS stöd.

1 person som först hade en anställning men p.g.a. försämrat mående avbröt anställning och är åter Socialkontor Ekonomi.

6 personer har avbrutit varav 4 unga med aktivitetsersättning p.g.a. försämrat psykiskt mående.

1 person avbröt med anledning av pågående missbruk.

1 person avbröt på grund av försämrat psykiskt mående.

I den grupp som startade med 12 personer i april är 8 personer aktuella.

1 person har erhållit en heltidsanställning som gårdskarl/allt i allo på Vikingaby/Frösåkers Brygga.

Fallbeskrivning nr.1

1 person har timanställning som skolresurs 3 timmar/vecka via Centrum för tvåspråkighet och är ute på en arbetsprövning med liknande arbetsuppgifter ytterligare 10 timmar. *Fallbeskrivning nr.2*

2 personer är i arbetsprövning.

4 personer erhåller individuell coaching utifrån var och ens behov.

4 avbrott, 1 person har valt ålderspension övriga 3 avbrott med anledning av försämrat psykiskt mående.

Under perioden har nya lokaler hyrts då hyresavtal hos tidigare hyresvärd ej kunde förlängas.

Lokalerna upplevs av deltagarna i den grupp som består av 12 personer som för liten och trång.

Av de deltagare som deltagit på projektets öppna informationstillfällen har alla förutom en person valt att anmäla sitt intresse för start i projektet.

Den annars så obligatoriska personliga presentationen av deltagarna i starten har även för periodens gruppstarter valts att tas bort p.g. a deltagarnas nervositet och anspänning vilket fått till följd en tryggare och lugnare start.

Gruppaktiviteterna i den teoretiska delen stärker självförtroendet för att sjunka när det blir dags att välja inriktning, ta kontakter och inför start av arbetsprövning.

När den teoretiska delen av metodiken avslutas avtar gruppaktiviteterna för att på ett naturligt sätt övergå i individuell coaching.

Vid uppföljning med resp. deltagares handläggare efter den teoretiska delen är det personen själv som med stolthet berättar om vad som hänt och vilka val som så här långt har gjorts.

Alla förväntas kunna ta egna beslut och ta kommandot över sin framtid, detta får till följd att individen växer, stärks och blir mer lösningsinriktad.

Tydligheten gällande tidsaspekten i projektet ger ett lugn för deltagarna.

Gruppdeltagarna peppar och stärker varandra.

Reflektioner från deltagare: *Det här projektet borde alla sjuka och arbetslösa få möjlighet att delta i.... Vilken känsla att strukturerat, i lugn och ro få tänka och reflektera över vad som är det bästa alternativet för mig och att jag själv får bestämma.... Vad jag längtar till måndag då vi får träffas igen.... Jag har upptäckt att jag kan använda mig av mina kunskaper i ett nytt yrke.... Det är så värdefullt att träffa andra personer som är i samma situation.*

Deltagarna är väl medvetna om insatsens tydliga syfte, egen försörjning och att det tillåts ske stegvis vilket innebär att deras motivation är stor.

Deltagarna känner stor trygghet och förtroende i kontakten med projekthandledarna, som är lätta att nå, engagerade, nyfikna och som arbetar lösningsinriktat. Av vikt för deltagarna är vissheten om att samma handledare finns kvar under hela deras tid i projektet.

För att uppnå maximal gruppdynamik är den optimala storleken på grupp 12 personer, vilket tydligt har visat sig vid våra gruppstarter som haft olika antal deltagare.

Vi upplever en tveksamhet till mätinstrumentet ORS för vår målgrupp bland annat baserat på mätresultatet i förhållande till verkligheten och har därför bestämt att inte fortsätta med det instrumentet. Vi kommer att kontakta SUS ansvarig i länet för att tillsammans ta fram relevanta frågeställningar i SUS som kan mäta deltagarnas mående under tiden i projektet.

Vi ser i det dagliga arbetet med deltagarna att de tar steg framåt, vågar mer och mår bättre, vilket de också uttrycker muntligen.

Samarbetet med Hälsocenter har inneburit att många av deltagarna har påbörjat hälsofrämjande aktiviteter.

Utifrån det individuella introduktionssamtalet skapas snabbt en tillit och förtroende hos deltagaren inför starten i projektet.

Det är för många av deltagarna ett stort kliv att ta, att våga tänka på en återgång till arbetslivet, rädsla för misslyckande, att våga bryta det invanda och ta steget till något nytt. Det innebär att det är viktigt att vi som handledare finns till hands extra mycket i starten för att lugna, anpassa och skapa en trygghet så att de som är tveksamma vågar fortsätta.

Många blir oroliga och frustrerade när det kommer brev från någon myndighet. Det är då viktigt att vi som handledare så snabbt som möjligt hjälper till att tyda innehållet så att inte den oron tar all energi. TID är en viktig faktor, det behöver och ska inte gå fort. Några av deltagarna är snabba medan vissa har behov av betydligt längre tid för att kunna genomföra sina övningar, och det är viktigt att tydliggöra att det är tillåtet att det får ta tid. De deltagare som behöver extra genomgång med handledare erbjuds möjlighet till det.

För deltagarna är det en träning att vara i en ny grupp, att få möjlighet att mötas i olika situationer. Gruppövningar och diskussioner leder till nya insikter; *vad är realistiskt just nu, vad klarar jag av?* Det är för många viktigt att sätta kortsiktiga och långsiktiga mål. Första arbetet kanske ska ses som ett rehabiliterande arbete?

Att valet om deltagande i projektet är frivilligt är en mycket viktig framgångsfaktor, likaså att deltagaren vet vad som ska hända, och få en framförhållning för det närmaste året. Det skapar en trygghet och reducerar stressen hos deltagaren. För de deltagare som inte erhållit någon anställning el. påbörjat studier under projekttiden är det av största vikt att övergången till Arbetsförmedlingen sker så att den pågående planeringen kan fortgå utan uppehåll.

För deltagare som varit nära en anställning i anslutning till slutdatum i MAC har vi valt att förlänga insatsen i samråd med ansvarig handläggare vid remitterande myndighet. Anledningen är att vi som handläggare under en längre period har haft en nära kontakt med arbetsgivare och deltagare vilket gör det lättare och smidigare att vid behov göra arbetskravsanalys-informera om anställningsstöd och förbereda beslut inför anställning. Det kan innebära att anställningen tidigareläggs.

Ytterligare framgångsfaktorer är att deltagarna tar sina egna realistiska beslut-ingen blir placerad (vilket många är vana vid). Alla känner sig behandlade som vuxna personer med egen kraft att ta mogna beslut.

Positivt för deltagarna att projektets lokaler finns utanför myndigheternas ordinarie lokaler då det hos många finns negativa känslor förknippade med myndigheter. För de flesta är det viktigt att det blir en nystart i deras arbetsrehabilitering.

För personalen – Projektets förutsättningar

Projektägare är Arbetsförmedlingen med ansvarig chef Catarina Örtengren.

Projektledare och ansvariga för samtliga aktiviteter är Lena Andersson och Ingalill Bohm som också är initiativtagare till projektet. Någon rekryteringsprocess har inte skett då förutsättningen i projektansökan var att de som initierade projektet även skulle arbeta praktiskt i verksamheten.

Handledarna/projektledarna har en lång anställningstid inom Arbetsförmedlingen med mångårig erfarenhet av arbetslivsinriktad rehabilitering bl. a från AMI verksamhet, Arbetsförmedling, metodutveckling inom projekt Faros, rehabiliteringssamverkan/Samanda och Arbetslivsintroduktion. Personalen har utifrån sin organisatoriska bas på Arbetsförmedlingen och sin gedigna erfarenhet bl.a. kunskap om olika anställningsstöd, förändringar i regelverk samt lång vana i att kunna göra bedömningar av rätt insatser vid rätt tidpunkt för den enskilda deltagaren.

Båda handledarna är sedan 2003 av företaget Ibility certifierade coacher i den metodik som heter Biologdesignern och som används i projekt MAC.

Gruppverksamhet som bygger på den metodiken har handledarna lång erfarenhet ifrån.

Handledarna/projektledarna har utbildning i och arbetar utifrån ett lösningsfokuserat arbetssätt.

Reflektion: Styrkan i projektet är ett stort engagemang utifrån att hela projektidén och ansökan har kommit från handledarna själva, samtidigt finns en sårbarhet i att det endast finns två ansvariga i projektet, speciellt om någon skulle bli sjuk eller vid annan frånvaro.

För personalen – Genomförande och process

I god tid informerades myndigheterna om hur många gruppstarter som skulle ske under perioden och vilka datum.

Informationstillfällen har erbjudits för handläggare inför gruppstarterna. En information har genomförts och det var för hela personalstyrkan vid Socialkontor Ekonomi.

Ansvariga för projektet har träffat representant från PayOff, samhällsekonomisk utvärdering som är kopplat till projektet, för genomgång av det ”smakprov” av den samhällsekonomiska utvärderingen som projektet redovisade för styrelsen i samband med tidigare delårsrapport.

Träff med chefer från Af och Fk som är ansvariga för den gemensamma kartläggningen med syfte att öka inkommande remisser till projektet.

Två Styrgruppsmöten har genomförts.

Två utbildningsdagar i Stockholm, grundläggande och fortsättningskurs i SUS uppföljningssystem.

Metodmöte och inspirationsdag på Ibilitys huvudkontor med en av grundarna till materialet Biologdesignern som används i projektet.

Utbildning i - Hur bemöta personer med Asberger, Autism, ADD och ADHD.

Inbjudna av HälsoCenter till deras referensdag. Vid ett senare tillfälle intervjuade av medbedömare av projekt HälsoCenter.

Deltog i Arbetsförmedlingens verksamhetsdag i Uppsala.

Kontinuerligt deltagande i de möten/utbildningsdagar på Arbetsförmedlingen som är adekvata för projektets handledare.

Handledarna träffar närmaste chef, Catarina Örtengren för avstämning och ömsesidig information.

Projektet fortsätter att erbjuda öppna informationstillfällen för presumtiva deltagare med syfte att underlätta för både ev. deltagare och handläggare. Ingen föransökan krävs, och projekthandledarna återkopplar till respektive persons handläggare om deltagande.

Spontanbesök av presumtiva deltagare och deras handläggare har frukostigt erbjudits och tagits emot.

Då det under perioden har visat på ett behov av extrastöd när deltagarna inte hunnit med eller förstått övningarna har vi bestämt att ha ett Öppet Hus en halvdag i veckan. Deltagarna behöver inte föransöka sitt deltagande, man kan komma när man har behov och vilken tid som helst under de 3 timmar som erbjuds. Hjälper erbjuds både i grupp och individuellt av handledarna, deltagarna kan också stödja och hjälpa varandra.

Handledarna fungerar som coacher både i grupp och enskilt. I båda funktionerna även i en socialt lärande roll gentemot deltagarna. Viktigt att inte processen för deltagarna skyndas på, att ge den tid som behövs. Handledarnas roll är samtidigt att se vilka av deltagarna som behöver bromsas och vilka som behöver puffas på.

Sammanfattande dokumentation som beskriver tiden i projektet har skrivits för de deltagare som avslutat sin tid på MAC.

I sammanfattningen beskrivs vilka insatser som genomförts, hur resultatet blev och hur fortsatt planering ska se ut, allt för en bra och tydlig övergång till ansvarig handläggare på myndigheterna, allt för att inte radera det som byggts upp under året.

Av största vikt är att det finns en kontaktperson på Af som vi kontaktar då deltagare som inte är aktuella på myndigheten enkelt kan erhålla en handläggare på Af.

Dialog sker under tiden med samverkande myndigheter, dels via återkommande trepartsmöten, spontana kontakter samt vid avslutande samtal.

För fortsatt processutveckling och ökade kunskaper kommer vi att kontakta Af Landskrona för ett studiebesök då de utvecklat ett framgångsrikt samarbete med Landskrona kommun där man använder Biologdesignern som metodstöd för samma målgrupp som MAC vänder sig till.

Handledarna fortsätter med veckovisa reflektioner och utvärdering av metoder och av deltagare, vilket innebär ett lärande och en naturlig handledning.

För personalen – Resultat och effekter

Tydlig information gavs i god tid till handläggare i respektive myndighet inför gruppstart då det är av största vikt för att rätt målgrupp ska remitteras till projektet. Tidsplaneringen är även viktig då handläggaren i många fall behöver framförhållning eftersom många deltagare är i behov av en lång startsträcka.

Av vikt är även att handläggare tillsammans med presumtiva deltagare tydligt beskriver begärda bakgrundsfakta i intresseanmälan, här finns stora brister i de underlag som kommit inför höstens starter. Syftet med bakgrundsbeskrivningen är att säkerställa rätt målgrupp till gruppstarterna. Kommer deltagarna från Arbetsförmedlingen är det önskvärt att projektet har åtkomst till de handlingar och anteckningar som finns i det interna systemet AIS redan vid uttagning i beredningsgruppen.

Mixade grupper utifrån kön, ålder, yrkesbakgrund och funktionshinder är en framgångsfaktor då det ger en ökad dynamik i grupperna.

Utifrån de avslut som skett ser vi ett stort behov av en förberedande insats. Bra att det nu kommer att finnas ett samordningsteam även i Västerås.

Under projektets gång har vikten av ett flexibelt arbetssätt med individuella lösningar då det gäller handläggansvar blivit tydligt – att se kundnyttan.

Vi har även satt nödvändigheten i att ha en speciellt utsedd kontaktperson på Arbetsförmedlingen som har en större kunskap om projektet och som på ett smidigt sätt kan ta över ansvaret för de deltagare som lämnar projektet och behöver fortsatt stöd från Arbetsförmedlingen.

Personalen utvecklar och anpassar materialet som används, utifrån varje grupps behov och utifrån de erfarenheter och insikter som görs i det dagliga arbetet.

Att samarbeta med utvärderingsföretaget Payoff ger ökade kunskaper i samhällsekonomisk utvärdering. Ytterligare utvärderingskompetens har tillförts via processdagen, 9-fältaren och SUS. ORS som utvärderingsinstrument har valts att tas bort då skillnaden mellan deltagarnas svar och verkligheten är för stor för att vara trovärdig. Alternativ till ORS är att använda tilläggsfrågor i SUS uppföljningen.

En utökad samverkan mellan myndigheterna har skett genom ökad öppenhet, prestigelöshet och en stor respekt för varandras kompetens, allt för deltagarens bästa.

På ett enkelt och naturligt sätt tas kontakt med handläggare från alla myndigheter för diskussion och erfarenhetsutbyte.

Reflektion:

Som en naturlig del inför gruppstarter bör det vara självklart att projektansvariga i god tid besöker respektive myndighet för information och dialog. Vid dessa tillfällen kan tidigare deltagare beskrivas med syfte att underlätta för handläggare att se för vilka insatsen är lämplig.

När deltagare övergår från projektet till ordinarie verksamhet på Af är det viktigt med en gemensam samsyn om den fortsatta planeringen. Allt för att deltagarna inte ska tappa fart eller riskera att radera det som byggts upp under tiden i projekt MAC.

För organisationen – Projektets förutsättningar

Styrning och ledning sker i form av styrgrupp, beredningsgrupp och med stöd av chef i den egna organisationen, Catarina Örtengren.

Projektledare är Ingalill Bohm och Lena Andersson som också ansvarar för deltagarnas aktiviteter i projektet.

I styrgruppen finns representanter för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Västerås Stad samt Landstinget.

Styrgruppen består av:

Håkan Nordin, Försäkringskassan

Catarina Örtengren, Arbetsförmedlingen

Susanne Falk, Kompetenscentrum för hälsa, Landstinget Västmanland

Monika Fredell, Västerås Stad

Ann-Kristin Ekman, Samordningsförbundet Västerås (adjungerad)

Lena Andersson och Ingalill Bohm, Projektledare

Under perioden har Landstinget beslutat att Solveig Palm kommer att ersätta Susanne Falk i styrgruppen.

Inflyttning i nya lokaler skedde den 1 juli 2013. Lokalerna hyrs av utbildningsanordnaren MedLearn och är hyrda projekttiden ut.

Antalet gruppdeltagare under projekttiden kommer inte att bli 132 stycken, det antal som skrevs i projektansökan. Orsaken till det är att det varit dåligt inflöde till vissa gruppstarter samt att en grupp blev inställd av samma anledning.

Projektplanen och arbetssättet gör det omöjligt att hämta igen antal deltagare/starter.

För organisationen – Genomförande och process

Projektet har haft två styrgruppsmöten och en processdag. Deltagandet har varit varierande av olika orsaker.

Under perioden har nya riktlinjer införts på arbetsförmedlingen då det gäller möjligheten att delta i program och erhålla aktivitetsstöd. Riktlinjerna innebär att det enbart är personer som bedöms ha behov av tidiga insatser, deltagare i Jobb och Utvecklingsgarantin samt Ungdomsgarantin som har möjlighet att få delta i något av de program som erbjuds på Arbetsförmedlingen.

Initialt var det oklart om deltagare från vårt projekt tillhörde de som skulle ha möjlighet till fortsatt rehabilitering/arbetsprövning i samband med övergång till Arbetsförmedlingen. Det skapade en stor oro både bland deltagare och oss projektledare.

Samtliga deltagare i projektet är i behov av tidiga insatser och det är nu klarlagt att samtliga som bedöms ha behov av fortsatt arbetsrehabilitering i samband med avslut i projektet kan göra det.

Viktigt att alla myndigheter fullt ut prioriterar de deltagare som erhåller arbetslivsinriktad rehabilitering via samordningsförbundets projekt, så att påbörjad planering kan fortgå och slutföras.

Svårigheter som uppmärksammas när det gäller deltagarnas möjlighet att finna och få arbetsprövningsplatser är bl. a att konkurrensen om de okvalificerade arbetsuppgifterna har blivit större. Till stor del beror det på sysselsättningsfasen där arbetsgivaren erhåller ersättning för varje person som anvisas till platsen.

Ytterligare problem har uppstått när deltagare tagit kontakt med Västerås Stad angående förfrågan om möjlighet till arbetsprövning. De rutiner som Västerås stad har omöjliggör det arbetsätt som projektet bedriver, att deltagarna själva tar ansvar för och kontaktar den arbetsplats man är intresserad av.

Västerås Stads rutiner är att vi som handläggare ska kontakta arbetskonsulent på AMA som fördelar platser och förhandlar med facket Kommunal.

I ett fall fick en av deltagarna som är utbildad undersköterska utan erfarenhet vänta flera månader innan hon kunde påbörja sin arbetsprövning inom hemtjänsten.

Problemet är lyft till samordningsförbundets styrelse genom Ann-Kristin Ekman.

Fortsatt gott samarbete med Hälsocenter har ägt rum under perioden med allmänna informationer och föreläsningar för deltagarna. Från Hälsocenter ser man en stor vinst i att vi som handledare följer med deltagarna i MAC vid informationstillfällena och föreläsningar då det visar på att det är en viktig del i projektet.

Socialkontor Ekonomi anser att det är framgångsrikt att vi som ansvarar för och arbetar i projektet är erfarna vilket deras klienter också har framfört till sina handläggare- klienterna känner förtroende vilket skapar trygghet.

Kontakt sker kontinuerligt och efter behov med deltagarnas ansvariga handläggare på respektive myndighet vilket är viktigt och främjar samarbetet.

Den sammanfattande dokumentationen vid avslut upplevs som mycket värdefull och kvalitativt bra.

Halvvägs in i projektet ser vi att det inte alltid är möjligt att starta två grupper per termin, detta då deltagare finns kvar i projektet upp till ett år och som dessutom är i olika faser. Det innebär att vi som handledare både vägleder i grupp och enskilt, har nära kontakt med arbetsgivare och handläggare vid

planering, uppföljning och vid anställning. Stödbehovet hos deltagarna har visat sig vara mer omfattande än beräknat. Våra arbetsuppgifter som projektledare upptar också en stor del av vår arbetstid.

I stället för två gruppstarter under våren 2014 planerar vi att genomföra en gruppstart och pröva om det är framgångsrikt att de deltagare som är långt fram i processen mot arbete får möjlighet att vara kvar i projektet upp till ytterligare 6 månader. Anledningen är att vi ser en stor framgångsfaktor i att vi finns kvar som handledare till dess man gått i mål, då det skapar en trygghet både hos deltagare och arbetsgivare. Allt för att inte bryta det flow som finns. Ytterligare deltagare som efter bedömning skulle kunna få återgå till projektet är de personer som av olika orsaker under en kortare period avbrutit sitt deltagande, och där den teoretiska delen i grupp är avklarad.

Vi planerar att ta kontakt med den lokala pressen för att de förhoppningsvis vill träffa våra deltagare och oss i syfte att skriva en artikel som beskriver vår verksamhet, och nå ut med information till allmänheten med förhoppning att inströmningen och intresset ökar.

Reflektion: Det är av stor betydelse att det finns en lång framförhållning inför gruppstart eftersom det oftast behövs ett långt motivationsarbete. Det innebär att det är viktigt för både handläggare och deltagare att vi i god tid informerar om kommande startdatum.

För organisationen – Resultat och effekter

Kostnaderna för projektet har rymts inom ramen för budgeterade medel.

Det ekonomiska utfallet visar att projektets kostnader har uppgått till 1.643.098 kronor, vilket betyder att den planerade budgeten har haft god överensstämmelse med planerade insatser.

Projektet har förbrukat 40 % av projektbudgeten som totalt uppgår till 4.119.000 kronor.

Inflödet av deltagare till gruppstarten i september var låg då det gällde deltagare från gruppen Gemensam Kartläggning Fk-Af.

En gemensam träff med cheferna som ansvarar för den gruppen ledde till ett betydligt större inflöde. Projektansvariga fick vid samma tillfälle möjlighet att klarlägga/bemöta de missförstånd och rykten som florerade.

Då det gäller möjlighet till implementering av projektet finns funderingar;

När kan man se att projektet är så framgångsrikt att det bör implementeras?

Ska det vara en ordinarie verksamhet på Arbetsförmedlingen?

Ska det vara en del av utbudet i Samordningsteamet Västerås?

Reflektion:

Det har visat sig att det för många deltagare behövs en lång tid av motivationsarbete innan man vågar tacka ja till deltagande i projektet. Det är för handläggarna positivt och underlättar deras arbete med blivande deltagare till projektet att i god tid veta tidsplaneringen för gruppstarterna under vår och höst.

Västerås 2014- 01- 31

Lena Andersson
Projektledare

Ingalill Bohm
Projektledare